మాతృదేవో భవ

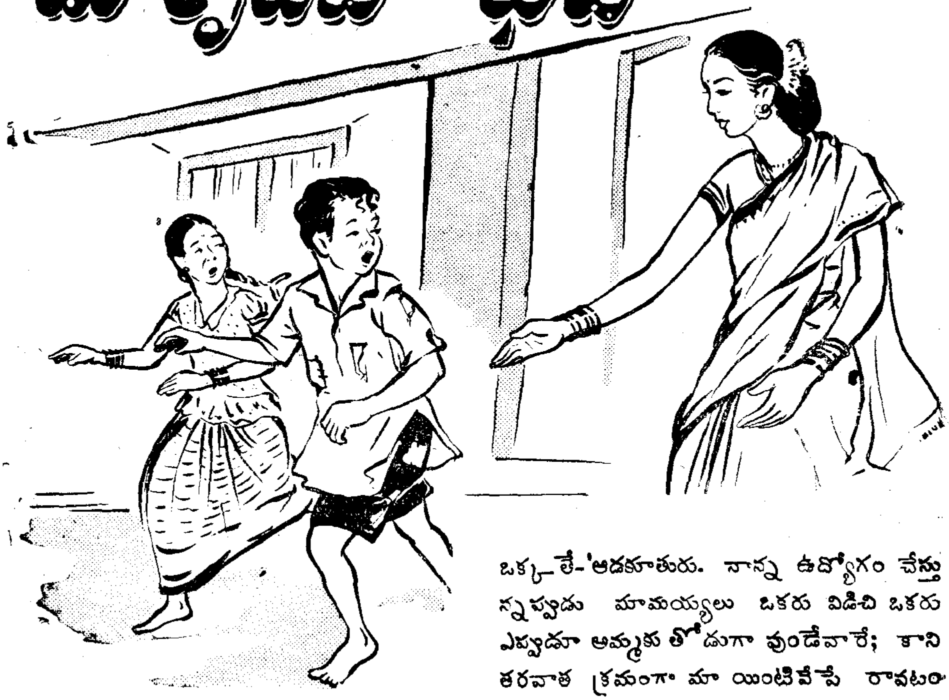

చెల్లాయి జాలిచూపులకు గుండె తరుక్కు-పోయి పర్వాన చించేశాను వాచకపుస్తకం. మేష్టారు సంతోషంతో ఒళ్లుమరిచి చెప్పుకు పోతున్నారు పాఠం: 'తల్లికంటెను వేరుదైవంబు గలదె!' తల్లి ప్రత్యక్షదైవం. పదినెలలు మోసి కన్నది! తన రక్తం ధారపోసి రూపమిచ్చింది! అసహ్యంచుకోకుండా మలమూత్రాలెత్తి పోసింది! కడుపుగట్టుకుని పోషించింది! ప్రాణాలకైనా తెగించి ఏ కష్టం కలక్కుండా కంటికి రెప్పల్లే కాపాడింది! ఇంతకంటె యింకేం కావాలి నిదర్శనం? 'అబ్బ! మాష్టా రెంతబాగా చెప్పారా పాఠమివ్వాళ!' అనుకున్నారు పిల్లలందరూ. తల్లి ప్రత్యక్షదైవం! ఔను గావును.

నాన్నకు పక్షవాత మొచ్చి నాలుగేళ్ళ నుంచీ మంచాన వున్నారు. ఇంట్లో అమ్మ ఒక్కతే-'ఆడకూతురు. నాన్న ఉద్యోగం చేస్తున్నప్పుడు మామయ్యలు ఒకరు విడిచి ఒకరు ఎప్పుడూ అమ్మకు తోడుగా వుండేవారే; కాని తరవాత క్రమంగా మా యింటివేపే రావటం మానేశారు. 'మామయ్యలు రావటమే లేదేమే!' అని అమ్మ నడిగితే, 'వాళ్ళ కేం యిళ్లూ వాకిళ్లూ లేవా, అస్తమానం నీయింట్లో చాకిరీ చెయ్యటానికి' కని కసిరింది. వాళ్లీ మధ్య యిళ్లూ వాకిళ్లూ కట్టుకుని వుంటారు! నాన్న కేదన్నా మందూ మాకూ తీసుకు రావాలన్నా, అంగడివెచ్చాలం తేవాలన్నా మార్కెట్నుంచి కాయగూరలు తేవాలన్నా నేనూచెల్లాయే వెళ్లేవాళ్ళం. అమ్మ బజారుకు పోగూడదుట. పాపం, అమ్మను కొడతారు గావును బజార్లో. ఓనాడు బియ్యం మోసుకురాలేక కూలాడికిచ్చి ఎత్తించుకొస్తే, 'తిండిపోతులు మీ రుండగా బియ్యాని కూలిమని షెందు' కని కోప్పడ్డది కూడా అమ్మ. ఈ చెల్లాయికి డబ్బు విలువే తెలియదు. 'నాన్నకు ఉద్యోగం లేదుగదా, మన తిండికే డబ్బుచాలదు - కూలి మనిషికూడా డబ్బెట్లా వొస్తుంది, నేను మోస్తానేవే.' అంటే 'అమ్మ

వై. యం. శర్మ

తలనూనెలూ, పూలూ రిబ్బన్లూ, పవిట్రబికెలూ కొనుక్కోటం లేదమ్మా? ఓ బేడతోనే యిదై పోతామా ఏమిటి? పసివెధవ్వి నువు మొయ్యలేవు, నీ మెడలు నెప్పి పెడతై వద్దమ్మా' అన్నది నామాట వినుపించుకోకుండా.

ఈ నాలుగేళ్లూ పాపం నాన్నకు రామారావుగారే వైద్యం చేస్తున్నారు. మనిషి చాలా నెమ్మదస్తుడు, దయగలవాడు, జబ్బు నయమైతే సంతోషించి యిచ్చిందేదో పుచ్చుకుంటాడు. నయంకాకపోతే కానీ తీసుకోడు, మందుఖర్చుతప్ప. ఇంతెందుకు - నాన్నకు దమ్మిడీ సంపాదన లేకపోయినా నాలుగేళ్ళనించీ ఎర్రని యాగాని పుచ్చుకోకుండా మందిస్తున్నాడంటే ఆయన మంచి తెలియటంలేదూ? అదే కారణంఆయన వైద్యం అంత పెరగటానికి. పైగా మా యింటిఖర్చు లేదన్నా పదీ యిరవై కావలిస్తే ఆయన దగ్గిరికే పంపిస్తుండేది అమ్మ. మాటలా మరి- ఆడకూతురొక్కతీ సంసారం యీదడమంటే! మాయింటికొచ్చిన కొత్తల్లో ఆయన నన్నూ చెల్లాయినీ ఎంతో మెచ్చుకునే వాడనీ!' "నీ పిల్లలు నిజంగా రత్నాల్లాంటి వాళ్లు సులోచనా! చక్కగా నీలాగే కలకల్లాడుతూ వుంటా'రంటూ మమ్మల్నెత్తుకుని ముద్దెట్టుకునే వాడు! నాన్న మందుతో పాటు రోజూ మాకు పిప్పరమెంట్లూ చాక్లెట్లూ తెచ్చేవాడు. పండగలప్పుడు చెల్లాయికి ఫ్రాకులూ నాకు బుష్ కోట్లూ, అమ్మకు సిల్కుచీరెలూ జాకెట్లూ తెచ్చే వాడు. రానురాను చెల్లాయికి ఫ్రాకులు తేవటం మానేసి అమ్మకే మంచిమంచి చీరలు తెచ్చేవాడు. చిరుగ్గుడ్డల్తో వుండే చెల్లాయిని చూస్తే అయన కసహ్యంకాదూ మరీ?

ఆవేళ పూలబ్బి దగ్గిర సేరు పూలు కొంది అమ్మ. గబగబా చెల్లాయిని పిల్చి, గౌను తెప్పించి పంపుకింద వుతుకుతూ, 'ఇవాళ అమ్మ పూలు కొన్నదే!' అన్నాను. పాపం చెల్లాయి ఎంతో సంబరపడింది. "నువ్వెందుకు లేరా మొగవాడివి, ఆడపిల్లన్నే నింట్లో వుండగా? నే వుతుక్కుంటాన్లే - సబ్బెట్టలేదూ?" అనడిగింది. నిన్న డాక్టరు బజారెళ్ళి బటానీలు కొనుక్కోమనిచ్చిన అణా వుంటే, సుబ్బిసెట్టి దుకాణం దగ్గిరికి పరుగెత్తి ఎర్రసబ్బు తెచ్చిచ్చాను.

సాయంత్రం చెల్లాయీ నేనూ కలిసి అరగంటు కష్టపడి పూలచెండు గుచ్చాం! ఆరేసుంచిన ఫ్రాకు తొడుక్కొచ్చింది చెల్లాయి. మొగవాణ్ణి యెరక్కపోయినా కష్టపడి చెండును చాతైనంత షోగ్గా అమిర్చాను చెల్లాయి తల్లో. ఆసంతోషంతో నేను పిలుస్తున్నా వినిపించుకోకుండా అమ్మదగ్గిరికి పరిగెత్తింది చెల్లాయి, "అమ్మా, నే నెంత బావున్నానో చూడవే!" అంటూ. అమ్మ నిర్ఘాంతపోయి, "ముష్టి ముండా, నీకి వేషాలేమిటే? పావలా బెట్టి కొనుక్కున్న పూలు తగలేశావు!" అని తిట్టింది. అమ్మ డాక్టరుతో అవసరమైన విషయాలు మాట్లాడేటప్పుడు పలకరించకుండా వుండాలిసింది - చెల్లాయికి వేళాపాళా తెలియదు! పాపం, నన్ను కావిలించుకుని ఏడిస్తే నాకూ ఏడుపొచ్చింది.

మా అదృష్టం బాగుండక నాన్న చచ్చిపోయారు. అమ్మ దిగులు పడ్డది. ఆవాళ ఒక్కరూ మాయింటికొచ్చి పలకరించలేదు. మామయ్యలన్నా రాలేదని అమ్మ నన్ను కావిలించుకుని ఏడ్చింది. "వాళ్లెలా వస్తారే యిళ్లూ వాకిళ్లూ వుంటేనూ" అని నేను సముదాయిస్తే మరీ వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది. పాపం, ఒక్క డాక్టరే అన్నిసహాయాలూ స్వయంగా చేశాడు! పదిరోజులూ అయాక అద్దె యిచ్చుకోలేమని మే ముంటున్న యిల్లు ఖాళీ చేయించి మమ్మల్నందర్నీ డాక్టరు తనయింటికి తీసుకెళ్ళాడు. పాపం డాక్టరు చాలా మంచివాడు. అమ్మ చెప్పింది కూడా.

నాన్నను తలుచుకుని అమ్మ రోజూ ఏడిచేది కళ్లు కాయలుకాసేట్టు. పాపం, విచారంతో చిక్కి సగమైన అమ్మ డాక్టరిచ్చే టానిక్కులతోనూ ఓదార్పులతోనూ క్రమేణా కోలుకుంటున్నది. ఆరోగ్యాని కని బలవంతంగానయినా అమ్మను నవ్విస్తున్నాడు డాక్టరు. ఇప్పుడిప్పుడే కాస్త మంచిగుడ్డలు కట్టుకుని పూలవీ పెట్టుకుని అమ్మ లోకంమొహాం చూస్తున్నది. బలం పట్టేందుకు అమ్మను డాక్టరు తనవెంట షికారుకు నడిపించుకెళ్తున్నాడు. నిజంగా డాక్టరు సహాయమే లేకపోతే అమ్మ యేమయ్యేదో!

డాక్టరు మేలును అమ్మ మరిచిపోలేదు. ఇప్పుడమ్మ ఏపని జేసినా డాక్టరును సంతోష

పెట్టటానికే. ఆనాడే, ఆఫీసరుట ఆసుపత్రి చూడ్డానికొచ్చాడు. ఆయన కారోజు టీపార్టీ ఏర్పాటు చేశా డాక్టరు, ఇంట్లోనే. పొద్దున్నే నాకూ చెల్లాయికీ తలంటి పోసి పట్టుబట్ట లొడిగిం దమ్మ. పట్టుగ్రౌను తొడుక్కుంటే చెల్లా యెంతందంగా వుందో? "ఎలా వున్నాన్రా అన్నాయ్?" అనడిగింది నన్ను. ఆనందం పట్టలేక ఎత్తుకుని ముద్దెట్టుకున్నాను. మమ్మల్ని చూసి అమ్మకూడా మురిసిపోయి ఉంటుంది. చెరో రూపాయీ జేబులో వేసింది బొమ్మలూ మిఠాయీ కొనుక్కోమని. "ఎంచక్క ఆడుకుంటూ డాక్టర్ని నాన్నా అని పిలుస్తావు గదూ?" అనడిగింది. నాకు వొళ్లు మండి రూపాయి నేల విసిరి కొట్టి. "ఫోఫో. మే మేం పిలవం" అన్నాను. అమ్మ గుడ్లురిమింది. కాని నేను లొంగక పోవటం చూసి, "ఈ వొక్కరోజుకే నాన్నా- ఆఫీసరుగారొచ్చారు. డాక్టర్ని కోప్పడతారు- పాపం డాక్టరు ఉద్యోగం పోతుంది; డాక్టరు మనకు సాయం చెయ్యలేదూ!" అని మరిమరీ బుజ్జగించి చెపితే పాపమని సరేనన్నాం. ఆ పగలల్లా చాలాసంతోషంగా గడిచింది! నాన్నను చాలాకాలంనించీ మరిచిపోయివున్న చెల్లాయి ఒక్కసారిగా నాన్న దొరికేసరికి సంతోషంతో ఎగిరి చెంగనాల్దొక్కింది! రోజూ నాతో నేగాని మాట్లాడంది ఆ వేళ వసపోసిన పిట్టయింది! ఎన్ని కొండాలు చెప్పిందో నా మీదా, అమ్మ మీదా డాక్టరుతో! ఆఫీస రెదట డాక్టరు చెల్లాయి నెత్తుకుని ముద్దెట్టుకున్నాడు గూడా! పాపం. నాన్నే వుంటే చెల్లాయి రోజూ యిలానే కేరింతలు కొట్టేదిగావును! నా కళ్ళమ్మణ్ణీళ్ళు గిర్రున్తిరిగాయ్. కాని అమ్మ చూస్తాదని తుడిచేసుకున్నాను.

ఆఫీసరు మమ్మల్నెంతో మెచ్చుకున్నాడు! చెరో పెన్నూ బంగారపుది బహుమాన మిచ్చి మరీ వెళ్ళాడు! "అమ్మకు చాకలిపద్దు నేనే రాసిపెడతాన్రా" అన్నాయ్-నాపుస్తకంనిండా మేష్టారి బొమ్మలు గీసేస్తా-ఎంచక్క అమ్మకు ముగ్గులు నేర్పుతా!" చెప్పాను గదూ, ఆరోజు చెల్లాయి వాగుడు కంతులేదని? ఆఫీసరు వెళ్లిపోగానే మా రెండు పెన్నులూ అమ్మా డాక్టరూ చెరోటీ లాక్కున్నారు. చెల్లాయి కోపమొచ్చి యేడుస్తూ కిందబడి దొర్లింది. "చూడీ గాడి దెలా దొర్లుతున్నదో!" అని అసహ్యించుకున్నా డాక్టరు. అమ్మొచ్చి చెల్లాయిని చావచిగ్గొట్టింది. కింద దొర్లితే పట్టుగ్రౌను పాడైపోతుందని చెల్లాయి తెలుసుకోదాయిరి.

రానురాను మేం కేవలం డాక్టరు చేతిలో కీలు బొమ్మలంగా, సర్కసు జంతువులంగా తయారైనాం! పొద్దున్నే ఆయనకు గుడ్మార్నింగు కొట్టాలి, కాఫీ ఫలహారం అందివ్వాలి. గుడ్డలు కట్టుకో మంటే కట్టుకోవాలి విప్పెయ్య మంటే విప్పెయ్యాలి! అలా చేస్తేనేగాని మే మనుషుల్లో వుండే బుద్ధిమంతులం కాముట. అమ్మా డాక్టరూ ఒకే కంచంలో తింటారు! వాళ్లు విడిచిపెట్టిన యెంగిలి మెతుకులు మేం తినాలి! "వస్తువు పారేసుకుంటారుటే పిచ్చి తల్లీ?" అని చెప్పిందట చెల్లాయితో అమ్మ! నా కోపమొచ్చి రెండ్రోజులు తిండి మానేశాను. పెంకి వెధవ కడుపు మాడితే వాడే తింటాన్లెమ్మకుని వూరుకున్నారు అమ్మా, డాక్టరూ! శోషొచ్చి పడిపోతే ఏరిపారబోసిన నూక త్తెచ్చి చెల్లాయి అమ్మ చూడకుండా గంజి కాచిచ్చింది. ప్రాణం కొంచెం కుదుటబడ్డది. ఆ సాయంత్రం అమ్మా డాక్టరూ పకోడీలు చేసుకుని గదిలో పెట్టుకు తింటుంటే ఆవాసనకు చెల్లాయి నోరూరి కాలు గాలిన పిల్లల్లే గోడలు పట్టుకు తిరుగుతున్నది! జాలేసి బజారుకు పరిగెత్తి నాకొత్త పెన్న లమ్మేసి మూనెపకోడీలు తెచ్చిస్తే చెల్లాయి మొహం చందమామైంది! మర్నాడు పెన్నలు కనపణ్ణందుకు నా వీప్పగిలింది.

ఆ రాత్రికిరాత్రి యిల్లువిడిచి పారిపోయాం చెల్లాయీ నేనూ! బయటికైతే వచ్చేశాం గాని ఎక్కడికి పోవాలన్నదీ తేలలేదు. కడుపులు తగలబడి పోతున్నై, చేతులో కానీ లేదు! మా కెదురుగా ఓ పట్టు చొక్కాలాయన వొస్తున్నాడు. ఆయన దగ్గిరి కెళ్లి, "పాపం మీ రా ట్రంకు మొయ్యలేక అవస్థ పడుతున్నారు- ఇలా యివ్వండి నే తెస్తా," నన్నాను. ఆయన నవ్వుకుని "వద్దులేరా అబ్బాయ్ ఈ రూపాయి తీసుకు నేవంన్నా కొనుక్కోమ నివ్వొచ్చాడు! ఊరికే యిస్తే అక్కర్లే

దన్నాను, ముష్టెత్తుకోట మిష్టంలేక. పాప మాయన నా అభిమానం గమనించి బరువులేని సంచీ ఇచ్చి తనవెంట తెప్పించుకున్నాడు. ఓ పావలాతో కారప్పూస కొనుక్కుతిని పంపుదగ్గర నీళ్లుతాగి ఆరాత్రికి రైలుస్టేషన్‌లో పడుకుని హాయిగా నిద్రపోయాం! పొద్దున్నేలేచి చూసుకుంటే జేబులో డబ్బులు కనపళ్లేదు!! ఆపొద్దున బళ్ళవాళ్ళెవరూ నాకు దమ్మిడీ కూలి దొరకనివ్వలేదు. పాపం, చెల్లాయి ఆకలికి మొహం వేలేసి, "అన్నాయ్, ఆకలౌతున్న దింటికెళదాపుంటా్రి?" అన్నది! "ఛీఛీ! నన్ను చంపినా మళ్ళీ ఆయింట్లో అడుగెట్ట"నన్నాను. ప్లాటుఫారం మీద తిని పారేసిన అన్నపొట్లాలు కుక్కల్నొట్లోంచి లాక్కుని అందులో మెతుకు లేరుకుతింటూ యిద్దరబ్బాయిలు సంతోషంగా పాడుకుంటున్నారు, "మాదీ స్వతంత్ర దేశం, మాదీ స్వతంత్రజాతీ!" అని. వాళ్ళ దగ్గిర కెళుతున్న చెల్లాయిని దవడ పగలేద్దామని చెయ్యెత్తి, మళ్ళీ జాలేసి దించేశాను. ఆ పగలు పస్తున్నాం!

ఇలా చాలా అవస్థలు పడ్డాం - కూలి దొరికినాడు తినీ, లేనిరోజున మాడీ. ఈవూరు రణబస్తీ కావటాన మొదట్లో రాకపోయినా క్రమేణా బాగానే దొరుకుతున్నది కూలి. మెల్లిమెల్లిగా నాలుగురాళ్లు వెనకేశాం! నాకు రెండు చొక్కాలూ, రెండు లాగులూ - చెల్లాయికి రెండు పట్టు ఫ్రాకులూ, రెండు చెడ్డీలూ కుట్టించుకున్నాం. ఓనెల అద్దె ముందుగానే యిచ్చేసి ఓగది అద్దెకుతీసుకున్నాం. ఎప్పట్లాగే మళ్ళీ బళ్లో కెళుతున్నాం! పొద్దునే లేచి తొమ్మిది గంటలదాకా కూలికిపోయొచ్చేవాణ్ణి. ఈలోగా చెల్లాయి అన్నం వుడకేసేది ఇద్దరం పెట్టుకుతిని బడికెళ్లి చదువుకునే వాళ్లం. పరీక్షలో నాది ఫస్టుమార్కు, చెల్లాయిది సెకండు మార్కు.

ఈ ఆర్నెల్లనించీ మే మెప్పుండీ అక్కర్లేక పోయినా నిన్న, మా స్కూలు కొచ్చి మా క్లాస్రూంలో కొచ్చింది అమ్మ- ఏడుస్తూ మా కోసం. పళ్లూ ఫలారాలూ తెచ్చింది కూడా! సరిగా ఆ సమయాన అమ్మ పాఠం చెబుతున్నారు మేష్టారు! మమ్మల్ని తన కపరదిష్ట తెచ్చేట్టు అల్లరిచిల్లరగా తిరగటం మాని తన వెంట రమ్మన్నది. నాకు వళ్లుమాలిన కోపమొచ్చిందిగాని గొడవౌతుందని టూకీగా "పోం రా"మన్నాను. చెల్లాయి "డాక్టరు దగ్గిరికి తీసుకెళ్లటానికామ్మా మళ్ళీనీ?" అనడిగింది, కొంచెం తెలివితక్కువగా. క్లాసంతా గొల్లుమన్నది. మేష్టారు కల్పించుకుని "అదేమిటమ్మాయి, అలా అనొచ్చా? అమ్మ నల్లరిపెడితే నీక్కాదూ అల్లరి! తల్లి చెడుదైతే పిల్లల్నేమని పిలుస్తారు? పుస్తకంలో చూడూ, అమ్మను గురించెంతగొప్పగా రాసున్నదో!" అని హితబోధ చేశారు.

చెల్లాయి జాలిచూపులకు గుండె తరుక్కుపోయి పర్హావ చించేశాను వాచకపుస్తకం.

దిఇండియన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

హెడ్డాఫీసు : మదరాసు

(Estd: 1907)

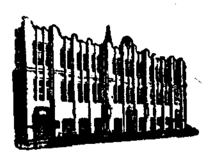

జారీచేసి చందావేయబడిన

మూలధనం	రూ. 72,00,000
అడిగిన మూలధనం	రూ. 53,00,000
రిజర్వ్ ఫండ్	రూ. 62,00,000

అన్నిరకాల బ్యాంకింగ్ వ్యవహారాలూ చేయబడును.

యన్. గోపాల అయ్యర్,

కార్యదర్శి.